

SGK Genelgesi 2025/11

SGK Genelgesi 2025/11 T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
BAŞKANLIĞI Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Sayı
: E-78383876-209.10-115946324 Tarih: 24.04.2025...

SGK Genelgesi 2025/11

Tarih: 2 Mayıs 2025

SGK Genelgesi 2025/11

T.C.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-78383876-209.10-115946324

Tarih: 24.04.2025

Konu : 16.08.2019 tarihli ve 2019/18 Sayılı Genelgede
Değişiklik Yapılması

GENELGE

2025/11

Bilindiği üzere, [5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşıllanması Hakkında Kanun](#) ile terör eylemleri veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle maddî zarara uğrayan kişilerin, bu zararlarının karşılanması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, Kanunun 4 üncü maddesi; “Zarar tespit

komisyonları illerde; bu Kanun kapsamında yapılacak başvurular üzerine on gün içinde kurulur...” hükmünü,

Aynı Kanunun 5 inci maddesi;

“Komisyonun görevleri şunlardır:

a) Zarar görenin veya mirasçılarının başvurusu hâlinde bu Kanun kapsamına giren bir zararın bulunup bulunmadığını tespit etmek.

...” hükmünü amirdir.

Buna göre, Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun uyarınca Zarar Tespit Komisyonları, zararın meydana geldiği illerde zarar görenler tarafından yapılacak başvuru üzerine kurulmakta ve meydana gelen olayların 5233 sayılı Kanun kapsamında yer alıp almadığına karar vermektedir.

Yine aynı Kanunun 6 ncı maddesi;

“Zarar gören veya mirasçılarının veya yetkili temsilcilerinin zarar konusu olayın öğrenilmesinden itibaren altmış gün içinde, her hâlde olayın meydana gelmesinden itibaren bir yıl içinde zararın gerçekleştiği veya zarar konusu olayın meydana geldiği il valiliğine başvurmaları hâlinde gerekli işlemlere başlanır...” hükmünü,

Öte yandan, yine aynı Kanunun ek 1 inci maddesi;

“(9.500) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, çalışma gücü kaybı;

a) Yüzde kırktan daha aşağı olanlar hariç olmak kaydıyla, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen malullerin kendilerine yüzde altmışı tutarında,

b) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen malullerin kendilerine yüzde sekseni tutarında,

c) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen malullerin kendilerine tamamı tutarında,

ç) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilenlerin 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 34 üncü maddesi uyarınca belirlenecek hak sahiplerine ise tamamı üzerinden yapılacak paylaştırma tutarında,

aylık bağlanır.

Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen bu aylıklar her yıl sonunda faturası karşılığında Maliye Bakanlığından tahsil edilir.

...

Bu madde kapsamına girenlerin ilgili valiliğe müracaatı üzerine valilik tarafından tanzim edilecek aylık bağlanmaya ilişkin belgeler Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilir.

..." hükmünü amirdir.

Yukarıda belirtilen hükümlere göre, terör eylemleri veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle meydana gelen olay neticesinde oluşan zararların tespiti ve tazmini için olayın gerçekleştiği il valilikleri bünyesinde kurulan Zarar Tespit Komisyonlarına başvurulması gerekmektedir. Komisyon tarafından terör veya terörle mücadeleden kaynaklı olarak engelli hâle gelme ve ölüm hâllerinde tazminat ödenmesine karar verilmesi durumunda da zarar görenin kendisine veya hak sahiplerine Kurumumuzca aylık bağlanmaktadır.

Aylık bağlanmasına ilişkin belgeler Zarar Tespit Komisyonu kararı dahil olmak üzere ilgili valilikler tarafından tanzim edilerek Kurumumuza gönderilmektedir. Konuya ilişkin 16.08.2019 tarihli ve 2019/18 sayılı Genelgede gönderilen belgeler arasında Zarar Tespit Komisyonu kararının olmaması durumunda ilgililere 5233 sayılı Kanun uyarınca aylık

bağlanamayacağı belirtilmiştir.

Ancak, ilgililerce tazminat ödenmesi talebiyle valiliklere yapılan başvurularda başvuru süresinin kaçırılması veya eksik evrak bulunması gibi durumlarda Zarar Tespit Komisyonlarınca olayın 5233 sayılı Kanun kapsamına girip girmediğine yönelik değerlendirme yapılmaksızın zamanaşımı, eksik evrakın tamamlanması gibi nedenlerle tazminat başvurusu reddedilebilmektedir. Kurumumuza gönderilen evraklar arasına eklenen bu kararlarda başvuruya konu olayın terör eylemleri veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle gerçekleştiği belirtilmediğinden ilgililere aylık bağlanamamaktadır.

Söz konusu uygulama nedeniyle ortaya çıkan sorunların yargıya intikal etmeden veya Kamu Denetçiliği Kurumu, TBMM Dilekçe Komisyonu gibi çeşitli kurum ve kuruluşlara şikayet başvurusu yapılmadan çözülebilmesi, benzer durumlarda valiliklerce yapılan farklı uygulamalara son verilebilmesi ve aynı konuda farklı kararların alınmaması için 08.01.2024 tarihli ve 87787950 sayılı yazımız ile İçişleri Bakanlığından konunun yeniden değerlendirilmesi talep edilmiştir.

İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğünün 14.05.2024 tarih ve 74701 sayılı yazısı ekinde alınan 04.04.2024 tarihli ve 121826 sayılı yazıda İçişleri Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü;

"... 5233 sayılı Kanunun Ek 1 inci madde son paragrafında yer alan? "Bu madde kapsamına girenlerin ilgili valiliğe müracaatı üzerine valilik tarafından tanzim edilecek aylık bağlanmaya ilişkin belgeler Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilir." hükmü gereğince valiliklerce temin edilip Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilecek olan, olaya ilişkin adli, idari ve askeri mercilerden sağlanacak her türlü bilgi ve belgenin, 3713 sayılı Kanunun 1 inci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren eylemler veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle yaralanma, engelli hâle gelme ve ölüm halinin gerçekleşip gerçekleşmediğini ortaya koyacak nitelikte

olacağı ... bir başka ifade ile “aylık bağlamayla” ilgili karar oluşumunun Zarar Tespit Komisyonu Kararına bağlı kılınamayacağı...

...

4/7/2012 tarihinde çıkarılan ve 12/7/2013 tarihinde değiştirilerek eklenen Ek 1 madde ile 3713 sayılı Kanunun 1 inci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren eylemler veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle yaralanma, engelli hâle gelme ve ölüm hâllerinde “aylık bağlamaya” ilişkin düzenlemelerde süreye ve yaralanma, engelli hâle gelme ve ölüm hâllerinde “**aylık bağlanmasına**” karar vermeye yetkili merci veya mercilere ilişkin açık bir düzenleme yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir...”

şeklinde görüş bildirilerek, Kurumumuzca yapılan aylık bağlama işlemlerinde olaya ilişkin **adli, idari ve askeri mercilerden sağlanacak her türlü bilgi ve belgenin** olayın 5233 sayılı Kanun kapsamına girip girmediğine dair yapılacak olan değerlendirmede kullanılabileceği, “aylık bağlanmasına” karar vermeye yetkili merci veya mercilere ilişkin açık bir yasal düzenleme yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, İller İdaresi Genel Müdürlüğünün 15.05.2024 tarihli ve 74774 sayılı yazısı ile tüm valiliklerin yukarıda yer alan görüşe uygun olarak karar alması yönünde talimatlandığı görülmüştür.

Öte yandan, aynı konu ile ilgili yargı kararları örnekleri şu şekildedir;

5233 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanması talebinin Kurumumuzca ilgili hakkında başvurulmuş valilik tarafından alınmış bir Zarar Tespit Komisyonu kararı bulunmadığı gerekçesi ile reddedilmesi üzerine açılmış davada Ankara 2. İdare Mahkemesince E.2020/840, K:2020/2233 sayı ile;

“... Kanun’un Ek-1. maddesi kapsamında aylık bağlanabilmesi için

5233 sayılı Kanun kapsamında tazminat başvurusunda bulunma veya tazminat almış olma şeklinde herhangi bir şarta yer verilmediği gibi, 5510 sayılı Kanun'un 34. maddesi kapsamında aylık bağlamaya ilişkin başvuru süresi kısıtlaması getirilmediği de görülmektedir.

Bu durumda, davacıya, 08.02.2003 tarihinde meydana gelen mayın patlaması sonucu vefat eden oğlundan dolayı 5233 sayılı yasa kapsamında aylık bağlanması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemde hukuka uygunluk bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, **dava konusu işlemin İPTALİNE...** şeklinde karar verildiği, yapılan istinaf başvurusu sonucunda ise Ankara Bölge İdare Mahkemesi 11. İdari Dava Dairesince E:2021/1937, K:2023/3262 sayılı karar ile ilk derece mahkemesinin kararının onandığı,

Oğlundan dolayı tarafına 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanması talebinde bulunan bir başka vatandaşımızın talebinin, konuya ilişkin olarak alınmış bir Zarar Tespit Komisyonu kararı bulunmadığı gerekçesi ile reddedilmesi üzerine açmış olduğu davada bu defa Ankara 15. İdare Mahkemesince E:2019/2231, K:2020/673 sayı ile;

" ... 5233 sayılı Kanun'un Ek 1 inci maddesi uyarınca aylık bağlanması talebiyle 13.02.2018 tarihli dilekçeyle yapılan başvurunun, 26.09.2019 tarih ve SV007445 sayılı işlemle Zarar Tespit Komisyonu tarafından alınmış bir karar bulunmadığı gerekçesiyle reddi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

...

Bu durumda, davacının oğlunun terör örgütü tarafından kaçırılarak öldürülmesi, 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşıllanması Hakkında Kanun'un 1 inci maddesinde öngörülen terör eylemleri kapsamında bulunduğu sonucuna varıldığından anılan Kanun'un Ek-1 inci maddesinden yararlandırılması gerekirken aksi yönde tesis edilen dava

konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, **dava konusu işlemin İPTALİNE...** şeklinde karar verildiği, Kurumumuzca yapılan istinaf başvurusu sonucunda ise Ankara Bölge İdare Mahkemesi 11. İdari Dava Dairesi tarafından E:2020/3221, K:2023/3734 sayı ile;

“... 5233 sayılı Kanunun 6. maddesi kapsamında yapılan başvuruların süre bakımından herhangi bir kısıtlamaya tabi olmadığı gibi, aynı Kanun’un Geçici 5. maddesinde de herhangi bir başvuru süresinin öngörülmediği, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelen terör eylemleri nedeniyle hayatını kaybedenlerin hak sahibi yakınlarının müracaatları halinde, Ek 1. maddedeki koşulları taşımaları kaydıyla aynı maddede belirtilen usul ve esaslar ile aylık miktarı üzerinden ve bu maddenin yayımı tarihini takip eden ay başından itibaren 5510 sayılı Kanun’da belirtilen usul ve esaslara göre aylığa hak kazanacakları, ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için herhangi bir ödeme yapılmayacağı düzenlemesine yer verildiği, diğer taraftan, Kanun’un Ek-1. maddesi kapsamında aylık bağlanabilmesi için 5233 sayılı Kanun kapsamında tazminat başvurusunda bulunma veya tazminat almış olma şeklinde herhangi bir şarta yer verilmediği görülmektedir.

Mahkeme kararının davacının başvurusunun, Zarar Tespit Komisyonu kararı olmadığından dolayı reddine ilişkin işlemin iptaline ilişkin kısmı yönünden; Davacı tarafından 5233 sayılı Kanun’un Ek 1 inci maddesine göre aylık bağlanması istemiyle yapılan başvuru incelenerek, olayın 5233 sayılı Kanun kapsamına girip girmediği hususunda Zarar Tespit Komisyonunca bir karar verilmesi ve bu karar çerçevesinde, davacının aylık talebinin anılan Kanun’un Ek 1. maddesine göre davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından değerlendirilmesi gerekirken, 5233 sayılı Kanun kapsamında süresinde bir başvurusunun bulunmaması nedeniyle Zarar Tespit Komisyonunca bir karar verilmediğinin bildirildiğinden bahisle davacının aylık talebinin reddine yönelik dava konusu işlemde hukuka

*uygunluk bulunmadığından, dava konusu işlemin iptali yönündeki **Mahkeme kararının bu kısmında sonucu itibarıyla hukuka aykırılık bulunmamaktadır...*** şeklinde karar verildiği,

Benzer şekilde Ankara 12. İdare Mahkemesinin E:2020/2280, K.2021/1951 sayılı ve E:2023/320, K:2023/1909 sayılı kararları ile yine Zarar Tespit Komisyonu kararı olmaması sebebiyle aylık bağlanmaması işlemlerinin hukuka aykırı bularak iptal edildiği,
görülmüştür.

Bu çerçevede, 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlama taleplerine ilişkin Kurumumuz işlem süreçlerinde değişiklik yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiş olup 16.08.2019 tarihli ve 2019/18 sayılı *Özel Kanun Hükümlerine Göre Bağlanan Aylık ve Yapılan Ödemelere İlişkin Uygulamalar Hakkında Genelgenin “**Terörden Zarar Gören Sivil Vatandaşlar**”* başlıklı üçüncü kısmının “**3.2 Müracaat ve İstenilen Belgeler**” alt başlığının üçüncü paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Ancak, ilgili valilik ya da Zarar Tespit Komisyonlarınca olayın 5233 sayılı Kanun kapsamında gerçekleşip gerçekleşmediğine dair bir değerlendirme yapılmadan, tazminat talebinin usule dair nedenlerle (süre, eksik evrak gibi diğer nedenlerle) reddedildiği durumlarda, gönderilen belgeler arasında yaralanmaya veya vefata neden olan olayın, 3713 sayılı Kanunun 1 inci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren terör eylemleri veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle gerçekleştiğini belirten kesinleşmiş mahkeme ilamı bulunması halinde Zarar Tespit Komisyon Kararı aranmadan aylık bağlama işlemlerine devam edilecektir.”

Bilgi edinilmesini ve gereğince işlem yapılmasını rica ederim.

Dr. Raci KAYA

Kurum Başkanı